

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถานการณ์โลกในปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในทุกส่วนของระบบสังคมโลก ส่งผลให้ประชากรโลกเกิดการตื่นตัวและปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากสังคมชนบทมาเป็นสังคมเมือง อันนำไปสู่วิวัฒนาการของโลกทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง การศึกษา และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเชื่อมโยงถึงกันอย่างเป็นระบบ และเป็นสากล กระทั่งกล่าวกันว่าโลกในปัจจุบันเป็นโลกที่ไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกที่มีการปรับตัว และพัฒนาการด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง การศึกษา และวิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน และได้มีการวางแนวทางการพัฒนาประเทศไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในหมวด 5 นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 81 กล่าวไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2543, หน้า 32)

การดำเนินงานตามนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ หน่วยงานของรัฐได้ให้ความสำคัญโดยกำหนดนโยบายและแผนงานในระดับชาติต่าง ๆ เช่น แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาแห่งชาติไว้ว่า มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพประชาชน เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนไปสู่คุณภาพในระดับสากล โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการเรียนการสอนในวิชาหลักด้านภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีพื้นฐานอื่น ๆ (ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์พิสิทส์เซ็นเตอร์, 2539, หน้า 59)

นอกจากนี้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในเรื่องเดียวกันนี้ไว้ใน หมวด 9 เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยบัญญัติสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องในมาตราต่าง ๆ ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 39 – 41)

มาตรา 65 : ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

มาตรา 67 : รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิต การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา 69 : รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 มาตรา 67 และมาตรา 69 จะเห็นได้ว่า รัฐพึงให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมากเพราะ ได้กล่าวถึง การจัดสรรคลื่นความถี่เพื่อการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรด้านการผลิต รวมถึงการวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนา โดยเฉพาะในทั้ง 3 มาตราที่กล่าวข้างต้น (มาตรา 65, 67, 69) ที่ระบุว่า ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิต การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย อีกทั้งรัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานในการทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนา การใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งจากที่กล่าวมานี้ ทำให้มองเห็นภาพชัดเจนว่า “ต้องมีการวิจัย การพัฒนาการใช้ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับการเรียนรู้ของคนไทยมากที่สุด”

เยาวชนเป็นอนาคตของชาติ คุณภาพของเยาวชนเป็นตัวบ่งชี้อนาคตของชาติ เยาวชนหรือเด็กไทยในวันนี้เป็นอย่างไร มีคุณภาพหรือมีคุณสมบัติที่มีแนวโน้มหรือทิศทางพอที่จะพยากรณ์ได้ว่าจะสามารถจะเชื่อมต่อภารกิจการฟื้นฟูประเทศ เป็นผู้ที่ต้องได้รับการปฏิรูปการเรียนรู้ให้เป็นเยาวชนหรือเด็กไทยที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติในการสืบสานภารกิจการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศชาติต่อไป ความสำคัญจำเป็นของเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่จะต้องฝึกฝนเยาวชนให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และเครือข่ายทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการแก้ปัญหา การพัฒนางาน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นปกติวิสัยสำหรับเยาวชนยุคใหม่ เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของงาน ช่วยให้ทุกกิจกรรมของมนุษย์บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ แม่นยำและรวดเร็วกว่ากระบวนการปฏิบัติเดิม ๆ มาเป็นอย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า คำนำ)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้รับนโยบายและงบประมาณจัดสรรจากกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเร่งรัดพัฒนาทักษะทางคอมพิวเตอร์แก่ครูและนักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน รวม 952,194 คน ในปีการศึกษา 2544 ต้องมีทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนที่จะจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังกล่าว นับเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการกระจายโอกาสการเข้าถึงและได้ฝึกปฏิบัติงานด้วยอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศไปให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่ของประเทศ เพราะโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจำนวนสามหมื่นกว่าโรงเรียนทั่วประเทศ มีการจัดการเรียนการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกโรงเรียน นับเป็นภารกิจที่ทรงคุณค่าในการสร้างสรรค์เด็กไทยอันเป็นคุณูปการที่ประเทศชาติจะได้รับอย่างคุ้มค่าอีกต่อหนึ่งจากนโยบายในการเร่งรัดพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และเครือข่ายทางเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า คำนำ) และกิจกรรมดังกล่าวในครั้งนี้อย่างได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะทำงานสังเคราะห์กิจกรรมและชุดสื่อฐานปฏิบัติการค่ายพัฒนาทักษะคอมพิวเตอร์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามคำสั่ง สปช. ที่ ศร 1177/2544 ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2544 และคำสั่ง สปช. ที่ ศร 1333/2544 ลงวันที่ 8 มิถุนายน 2544 (เอกสารในภาคผนวก)

การเร่งรัดพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และเครือข่ายทางเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรงนั้น ยังเป็นเรื่องที่ประสบความสำเร็จได้ยาก เพราะ

การพัฒนาที่ควรจะเป็นคือต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างดี ก่อน จึงจะส่งผลในการพัฒนาสู่เยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และสอบถามข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ทำให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี มีข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2545

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 10 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ

กลุ่มโรงเรียน 47 กลุ่ม จากโรงเรียนทั้งหมด 293 โรงเรียน

จำนวนนักเรียน รวมทั้งสิ้น 89,950 คน		
ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 19,052 คน	ระดับประถมศึกษา จำนวน 62,122 คน	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 8,776 คน
จำนวนห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 3,359 ห้องเรียน		
ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 750 ห้อง	ระดับประถมศึกษา จำนวน 2,313 ห้อง	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 296 ห้อง
จำนวนข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานจริงในโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 3,571 คน		
วุฒิปริญญาโท จำนวน 218 คน	วุฒิปริญญาตรี จำนวน 3,196 คน	วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 157 คน

ภาพที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี (2545, หน้า 13 – 14)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงได้จัดสรรงบประมาณ สื่อวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และงบประมาณดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ให้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และเครือข่ายทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ทันสมัย และสนองนโยบายปฏิรูปการศึกษา คือ การพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการ วิชางาน วิชาชีวิต เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และในปีงบประมาณ 2542 – 2545 ได้ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัด ดังนี้

ตารางที่ 1 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา “ด้านคอมพิวเตอร์” สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

ปีการศึกษา	โครงการ	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนคน ที่เข้ารับการอบรม
2544	การซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์	ครู ศึกษานิเทศก์ เจ้าหน้าที่สำนักงาน	684 คน
	อบรมคอมพิวเตอร์ 7 หลักสูตร (พัฒนาทักษะหลักสูตร คอมพิวเตอร์เบื้องต้น)	ครู ศึกษานิเทศก์ เจ้าหน้าที่สำนักงาน	3,466 คน
	อบรมพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์ (CAI)	ครูแกนนำ ระดับกลุ่มโรงเรียน	189 คน
	อบรมพัฒนาบุคลากร ด้านคอมพิวเตอร์เทคโนโลยี สารสนเทศ	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	1,160 คน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปีการศึกษา	โครงการ	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนคนที่เข้ารับการอบรม
2544	อบรมครูแกนนำโครงการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีและอิเล็กทรอนิกส์	ครูแกนนำ ระดับกลุ่มโรงเรียน	752 คน
	อบรมคอมพิวเตอร์ Network Administrator และ Internet	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	232 คน
	อบรมพัฒนารูปแบบศูนย์สื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้	ครูแกนนำ ระดับกลุ่มโรงเรียน	29 คน
	อบรมโปรแกรม Microsoft Word	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	453 คน
	อบรมโปรแกรม Microsoft Power Point	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	389 คน
	อบรมโปรแกรม Microsoft Excel	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	286 คน
	อบรมโปรแกรม Microsoft Access	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	88 คน
	อบรม Internet	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	374 คน
	อบรมการเขียน Homepage	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	56 คน
2545	อบรมโปรแกรม Microsoft Word	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	127 คน
	อบรมโปรแกรม Microsoft Power Point	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	91 คน
	อบรมโปรแกรม Microsoft Excel	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	84 คน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปีการศึกษา	โครงการ	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนคนที่เข้ารับการอบรม
2545	การซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	30 คน
	อบรมโปรแกรม SPSS	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	40 คน
	อบรมโปรแกรม Authorware	ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน	135 คน

จากตารางข้อมูล แสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาครูผู้สอนในด้านการพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์(CAI) ด้านคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนารูปแบบศูนย์สื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้การใช้โปรแกรม Microsoft Word Microsoft Excel Microsoft Power Point Microsoft Access โปรแกรม Authorware การเขียน Homepage การใช้ Internet และโปรแกรม SPSS ให้กับบุคลากรดังกล่าวแล้ว แต่จากผลของการนิเทศ ติดตามและประเมินผลหลังการอบรม/พัฒนา พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี มีลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนยังไม่คุ้มค่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี, 2545, หน้า 33) ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้รับ การพัฒนาความรู้ ทักษะคอมพิวเตอร์ด้านการใช้โปรแกรมต่าง ๆ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี หลังจากได้รับการพัฒนาดังกล่าว เพื่อให้รู้ว่าครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี มีการใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะใดดังต่อไปนี้

1. ใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน
2. ใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน

3. ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ
4. ใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศจากเครือข่ายทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี 4 ด้าน คือ
 - 1.1 ด้านการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน
 - 1.2 ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน
 - 1.3 ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ
 - 1.4 ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

คำถามเพื่อการวิจัย

2. ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี มีลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ด้านการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด ?
2. ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี มีลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด ?
3. ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี มีลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศมากน้อยเพียงใด ?
4. ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี มีลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศมากน้อยเพียงใด ?

5. ถ้าเปรียบเทียบลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา จะมีลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ในแต่ละด้านแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ?

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ทราบว่าครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี มีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนในลักษณะใดบ้าง ได้แก่ มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน ใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ ใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ

2. ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

3. ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถที่จะเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และงบประมาณในการดำเนินการอบรมพัฒนาครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี และเป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งงบประมาณในการดำเนินการอบรมพัฒนาครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี เพื่อประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

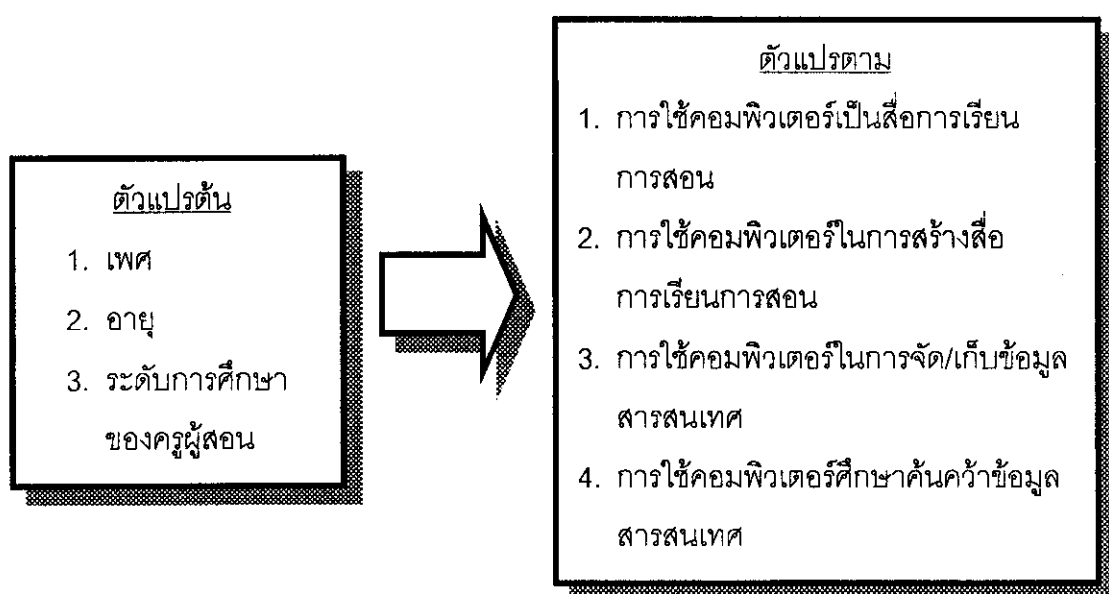
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ว่ามีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนในลักษณะใด ได้แก่ ใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน ใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ

ใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ โดยได้ประสานแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทาง และกำหนดกรอบความคิดของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

2. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน คือ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดองค์ประกอบที่สำคัญด้านลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย การใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ เมื่อประสานแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้าการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี เป็นกรอบแนวความคิด ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

สนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ทุกสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ในปีงบประมาณ 2540 - 2545

3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่าง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรต้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ เพศชายและเพศหญิง มีความแตกต่างกัน

2. ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ ที่มีอายุ 20 – 30 ปี 31 – 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน

3. ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน หมายถึง การใช้ประโยชน์จาก

คอมพิวเตอร์มาประกอบการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1.1 ใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์ไปใช้สอนเป็นรายวิชา ได้แก่ วิชาความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา ได้แก่ การเปิด – ปิดเครื่อง การใช้แป้นพิมพ์ การใช้เครื่องพิมพ์ การทำงานของโปรแกรม เป็นต้น ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมต่าง ๆ ได้แก่ โปรแกรมประมวลคำ ฐานข้อมูล ตารางคำนวณ และกราฟิก เป็นต้น

1.2 ใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์ไปใช้ในการสร้างเครื่องมือช่วยสอน (CAI : Computer Assisted Instruction) คือ บทเรียนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อ หรือช่องทางในการนำเสนอเนื้อหา โดยมีการออกแบบเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาด้วยตนเอง

1.3 ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์ไปใช้ในการบริหารห้องเรียน รวมถึงงานธุรการต่าง ๆ ภายในชั้นเรียนที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดเตรียมเอกสาร วางแผนการสอน การเขียนหลักสูตร รายงานข้อมูลนักเรียน สร้างข้อสอบ เป็นต้น

1.4 ใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์ในการแสวงหาความรู้โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือโครงการ School Net หรือข้อมูลในการบริหารโรงเรียน ได้แก่ โปรแกรม ONPEC , M-ONPEC , B-ONPEC และโปรแกรมข้อมูลประชากรวัยเรียนรายคน

2. การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า หมายถึง การที่ข้าราชการครู หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอนในโรงเรียน ใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน/ใช้ประกอบการเรียนการสอน ใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ และใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ นอกเหนือจากการใช้คอมพิวเตอร์เหมือนเครื่องพิมพ์ดีดทั่วไป

3. ครู หมายถึง ข้าราชการครู หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

4. โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี